

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 9.7.2014
COM(2014) 449 final

VALKOINEN KIRJA

Sulautumien valvonnan tehostaminen EU:ssa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2014) 217 final}

{SWD(2014) 218 final}

{SWD(2014) 221 final}

VALKOINEN KIRJA

Sulautumien valvonnan tehostaminen EU:ssa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	5
2.	Sulautuma-asetuksen vuoden 2004 uudistuksen jälkeen toteutettujen sulautumien aineellisoikeudellinen tarkastelu	5
2.1.	Aineellisoikeudellinen arviointi	6
2.2.	Yhteistyön ja lähentymisen edistäminen	8
2.3.	Päätelmät	9
3.	Vähemmistöosuuksien hankinta ilman määräysvaltaa	10
3.1.	Miksi komissio haluaa toimivallan tutkia vähemmistöosuuksia, joihin ei liity määräysvaltaa?	10
3.1.1.	Haittaskenaariot	10
3.1.2.	SEUT-sopimuksen 101 ja 102 artikla eivät ehkä sovellu kilpailunvastaisten vähemmistöosuuksien käsittelyyn	12
3.2.	Toimenpidevaihtoehdot ja ehdotetut toimenpiteet vähemmistöosuushankintojen tarkastelemiseksi	13
3.2.1.	Muoto ja vaihtoehdot – mitä periaatteita olisi sovellettava vähemmistöosuuksien valvontajärjestelmään EU:n tasolla?	13
3.2.2.	Ehdotettu järjestelmä: kohdennettu avoimuusjärjestelmä	14
3.2.3.	Menettelyä koskevat tiedot	15
3.2.4.	Sulautuma-asetuksen mukaisen arvioinnin laajuus ja suhde SEUT-sopimuksen 101 artiklaan	16
3.3.	Vähemmistöosuuksien tarkastelua koskevat päätelmät	16
4.	Asian käsittelypaikan siirtäminen	17
4.1.	Käsittelypaikan siirtämisen tavoitteet ja pääperiaatteet	17
4.2.	Asian siirtämistä koskevat toimenpide-ehdotukset	18
4.2.1.	Sulautuma-asetuksen 4 artiklan 5 kohta: asian käsittelyn siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä jäsenvaltioilta komissiolle	18
4.2.2.	Sulautuma-asetuksen 22 artikla: asian käsittelyn siirtäminen ilmoituksen tekemisen jälkeen jäsenvaltioilta komissiolle	18
4.2.3.	Sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 kohta: asian käsittelyn siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä komissiolta jäsenvaltiolle	19
5.	Muuta	20
6.	Päätelmät	20

1. JOHDANTO

1. EU:n sulautuma-asetusta¹ tarkistettiin perusteellisesti vuonna 2004. Nyt, kymmenen vuotta myöhemmin, komissio tarkastelee tässä valkoisessa kirjassa, kuinka tehokkaan kilpailun olennaista estymistä koskevaa aineellisoikeudellista testiä on sovellettu, ja luo katsauksen siihen, kuinka komission ja jäsenvaltioiden välistä lähentymistä ja yhteistyötä voitaisiin edelleen lisätä. Komissio ehdottaa myös joitain muutoksia, joiden tavoitteena on tehostaa EU:n sulautumien valvontaa.
  2. Ehdotukset liittyvät erityisesti kahteen osa-alueeseen:
    - sen varmistaminen, että sulautuma-asetuksessa käsitellään kaikkia mahdollisia yrityskeskittymistä tai yrityksen uudelleenjärjestelystä kilpailuun ja sen vuoksi kuluttajiin kohdistuvan haitan aiheuttajia, myös niitä, jotka johtuvat sellaisten vähemmistöosuusien hankinnasta, joihin ei liity määräysvaltaa; ja
    - miten voidaan parhaiten varmistaa komission ja kansallisten kilpailuviranomaisten välinen läheinen yhteistyö ja sulautumien valvontaan liittyvien tehtävien asianmukainen jako, erityisesti virtaviivaistamalla sääntöjä, jotka koskevat sulautumien käsittelyn siirtämistä jäsenvaltioilta komissiolle ja päin vastoin.
  3. Tämän valkoisen kirjan ohessa julkaistaan komission yksiköiden valmisteluasiakirja, jossa analysoidaan tarkemmin valkoisen kirjan ja sen politiikkaehdotusten taustalla olevia seikkoja. Oheisasiakirjoja ovat myös vaikutusten arviointi, jossa tarkastellaan eri toimintavaihtoehtojen mahdollisia hyötyjä ja haittoja, sekä vaikutusten arvioinnin tiivistelmä. Sidosryhmille on annettu mahdollisuus esittää näkemyksiä julkisessa kuulemisessa². Näkemykset on otettu huomioon tässä valkoisessa kirjassa ja komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa.
- ## 2. SULAUTUMA-ASETUKSEN VUODEN 2004 UUDISTUKSEN JÄLKEEN TOTEUTETTUIEN SULAUTUMIEN AINEELLISOIKEUDELLINEN TARKASTELU
4. Sen jälkeen kun ensimmäinen sulautuma-asetus annettiin vuonna 1989, EU:n sulautumien valvonnasta on tullut yksi EU:n kilpailuoikeuden pääpilareista, ja sen peruspiirteet ovat nyt hyvin vakiintuneet. Uudelleenlaadittu sulautuma-asetus, joka hyväksyttiin vuonna 2004, on edelleen vahvistanut sulautumien valvontaa EU:ssa monin tavoin. Asetuksella on otettu käyttöön tehokkaan kilpailun olennaista estymistä koskeva testi, jota käytetään kriteerinä tutkittaessa sulautumia. Lisäksi asetuksella parannettiin mahdollisuutta siirtää sulautumien käsittely jäsenvaltioilta komissiolle ja päin vastoin.
  5. EU:n sulautumien valvonnalla on tärkeä asema sisämarkkinoiden toiminnassa, sillä se tarjoaa yhdenmukaistetut säännöt yrityskeskittymille ja yritysten uudelleenjärjestelyille ja varmistaa, ettei kilpailulle ja näin ollen kuluttajille aiheudu

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 139/2004, annettu 20 päivänä tammikuuta 2004, yrityskeskittymien valvonnasta (EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1). Nykyinen sulautuma-asetus on tulosta yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, 30.12.1989, s. 1) uudelleenlaadinnasta.

² Ks. komission yksiköiden valmisteluasiakirja *Towards more effective EU merger control*, SWD(2013) 239 final, jäljempänä 'kuulemisasiakirja', ja saadut kommentit, http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_merger_control.

haittaa markkinoiden taloudellisesta keskittymisestä. Viimeaikaisten kokemusten perusteella EU:n sulautumien valvonnassa keskitytään entistäkin enemmän valtioiden rajat ylittäviin tapauksiin ja tapauksiin, joilla on vaikutusta Euroopan talouteen. Tähän on syynä liiketoiminnan jatkuva globalisaatio ja sisämarkkinoiden syventyminen.

6. Suurin osa komission tutkimista sulautumista ei aiheuta kilpailuongelmia, vaan ne hyväksytään ensimmäisen vaiheen tutkinnan jälkeen. Alle 5 prosentissa tapauksista käynnistetään ensimmäisessä vaiheessa havaittujen ongelmien vuoksi toisen vaiheen tutkinta. Noin 5–8 prosentissa ilmoitetuista sulautumista komissio havaitsee, että sulautuma saattaa estää tehokkaan kilpailun. Useimmissa tapauksissa nämä ongelmat lievenevät osapuolten (ensimmäisessä tai toisessa vaiheessa) tarjoamilla korjaustoimenpiteillä. Komissio on kieltänyt vuoden 1990 jälkeen vain 24 sulautumaa ja vuoden 2004 jälkeen kuusi, mikä on huomattavasti vähemmän kuin yksi prosentti yli 5 000 ilmoitetusta sulautumasta.

2.1. Aineellisoikeudellinen arviointi

7. Tärkein sulautuma-asetukseen vuoden 2004 uudistuksessa tehty muutos oli kilpailun olennaista estymistä koskeva testi.³ Testin mukaan kilpailu estyy olennaisesti erityisesti määräävän aseman luomisen tai vahvistamisen vuoksi. Näin ollen testi antaa mahdollisuuden soveltaa komission aikaisempaa tapauskäytäntöä ja unionin tuomioistuinten oikeuskäytäntöä.
8. Arvioidessaan ilmoitetun sulautuman vaikutusta kilpailuun komissio tutkii edelleen, estäisikö sulautuma olennaisesti tehokasta kilpailua sisämarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla. Komissio pyrkii erityisesti määrittämään, loisiko sulautuma määräävän aseman tai vahvistaisiko se sitä.
9. Lisäksi kilpailun olennaista estymistä koskevan testin tavoitteena oli poistaa mahdollinen täytäntöönpanovaje, koska katsottiin, että aikaisemmalla testillä ei havaittu selvästi kahden yrityksen muodostaman sulautuman todennäköisiä kilpailunvastaisia vaikutuksia oligopolistisilla markkinoilla, joilla sulautuman tuloksena syntyvällä yrityksellä ei olisi määräävää asemaa.⁴ Tämä epävarmuus poistui kilpailun olennaista estymistä koskevan testin käyttöönoton myötä. Testin avulla komissio on pystynyt vahvistamaan monimutkaisten sulautumien talousanalyysiaan. Arvioinnissa käytetään erilaisia laadullisia todisteita ja myös määrällisiä tai empiirisiä todisteita, jos sellaisia on.⁵
10. Suurimmassa osassa tapauksista komissio on tarkastellut mahdollisia kilpailunvastaisia vaikutuksia, jotka johtuvat kahden samoilla markkinoilla toimivan yrityksen sulautumasta, ilman, että ne koordinoivat toimintaansa muiden kilpailijoiden kanssa (ei-koordinoitua vaikutukset). Paljon harvinaisempia ovat olleet tutkimukset, joissa komissio on selvittänyt, lisäisikö yrityskeskittymä sulautuman tuloksena syntyvän yrityksen ja muiden yritysten välisen koordinoinnin riskiä

³ Ks. sulautuma-asetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohta.

⁴ Ks. sulautuma-asetuksen johdanto-osan 25 kappale.

⁵ Esimerkkejä viimeaikaisista tapauksista, joissa käytettiin erilaisia talousanalyysijä arvioitaessa tehokkaan kilpailun olennaista estymistä, ovat mm. seuraavat: COMP/M.6570 – *UPS / TNT Express*, päätös 30. tammikuuta 2013; COMP/M.6458 – *Universal Music Group / EMI Music*, päätös 21. syyskuuta 2012; COMP/M.6471 – *Outokumpu/Inoxum*, päätös 7. marraskuuta 2012; tai COMP/M.6663 – *Ryanair / Aer Lingus*, päätös 27. helmikuuta 2013.

(koordinoidut vaikutukset)⁶ tai johtaisiko vertikaalisilla markkinoilla⁷ toimivien yritysten välinen sulautuma (vertikaaliset vaikutukset) tai läheisesti toisiinsa liittyvillä markkinoilla⁸ toimivien yritysten välinen sulautuma (monialakeskittymälle tunnusomaiset vaikutukset) kilpailijoiden sulkemiseen markkinoilta.

11. Komissio on tutkinut vuoden 2004 jälkeen huomattavan monta tapausta soveltaen uutta kilpailun olennaista estymistä koskevaa testiä. Esimerkiksi asiassa *Western Digital / Hitachi* komissio tarkasteli ehdotettua yritysostoa kovalevyasemien markkinoilla. Sulautuma olisi johtanut siihen, että kilpailijoiden lukumäärä olisi vähentynyt kovalevyalalla neljästä kolmeen ja 3,5-tuumaisen kovalevyjen markkinoilla kolmesta kahteen. Komissio päätteli laadullisten ja määrällisten todisteiden analyysin perusteella, että Hitachin poistuminen markkinoilta olisi kyseisissä olosuhteissa todennäköisesti estänyt olennaisesti tehokasta kilpailua.⁹
12. Komissio on uuden testin mukaisen sulautuma-analyysin läpinäkyvyyden ja ennustettavuuden parantamiseksi julkaissut kahdet suuntaviivat, jotka tarjoavat vahvat taloudelliset puitteet sekä horisontaalisten¹⁰ että muiden sulautumien (ts. vertikaaliset tai monialasulautumat)¹¹ arvioimiseksi.¹²
13. Suuntaviivoissa todetaan sulautuma-asetuksen johdanto-osan 29 kappaleen mukaisesti, että sulautumat voivat johtaa myös tehokkuusetuihin, jotka tasapainottavat sulautumasta kilpailulle ja siten myös kuluttajille aiheutuvaa haittaa. Jos tällaisia tehokkuusetuja sulautuman osapuolten mukaan syntyy, komissio ottaa ne huomioon, jos ne ovat todennettavissa ja sulautumakohtaisia ja jos ne todennäköisesti siirretään edelleen kuluttajille. Esimerkiksi asiassa *UPS / TNT Express* kilpailuongelmia voitiin tehokkuusetujen perusteella lieventää usean jäsenvaltion (mutta ei kaikkien) osalta.¹³ Asiassa *Nynas/Harburg* sulautuman tehokkuusetuja tuki päätelmä, että sulautuma oli kuluttajien kannalta hyödyllinen, kun otettiin huomioon todennäköinen vaihtoehto eli ostetun laitoksen sulkeminen.¹⁴
14. Kymmenen viime vuotta ovat myös osoittaneet, että sulautumien valvonta voi edistää innovointia, sillä kilpailu johtaa parempiin tuloksiin markkinoilla. Tämä näkyy paitsi hintojen alenemisena tai tuotannon lisääntymisenä myös tuotteiden laadun ja valikoiman paranemisena sekä innovoinnin lisääntymisenä. Esimerkiksi asiassa *Intel/McAfee*¹⁵ korjaustoimenpiteiden avulla säilytettiin innovointi tietoturvaohjelmistojen alalla ja varmistettiin, ettei kilpailijoita suljeta pois markkinoilta.

⁶ Esimerkiksi COMP/M.4980 – *ABF / GBI Business*, komission päätös 23. syyskuuta 2008.

⁷ Kuten asiassa COMP/M.4942 – *Nokia/NAVTEQ*, komission päätös 2. heinäkuuta 2008, tai COMP/M.4854 – *Tom Tom / TeleAtlas*, päätös 14. toukokuuta 2008.

⁸ Esimerkiksi COMP/M.5984 – *Intel/McAfee*, komission päätös 26. tammikuuta 2011.

⁹ COMP/M.6203 – *Western Digital / Hitachi*, komission päätös 23. marraskuuta 2011, johdanto-osan 1038 kappale.

¹⁰ Suuntaviivat horisontaalisten sulautumien arvioinnista yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen nojalla (EUVL C 31, 5.2.2004, s. 5).

¹¹ Suuntaviivat ei-horisontaalisten sulautumien arvioinnista yrityskeskittymien valvonnasta annetun neuvoston asetuksen nojalla (EUVL C 265, 18.10.2008, s. 6).

¹² Myös unionin tuomioistuimet ovat viitanneet suuntaviivoihin vertailukohtana tarkasteltaessa komission sulautuma-analyysien aineellisoikeudellista laillisuutta, ks. esimerkiksi asia T-282/06, *Sun Chemical ym. v. komissio*, tuomio 9.7.2007, Kok., s. II-2149.

¹³ COMP/M.6570 – *UPS / TNT Express*, päätös 30. tammikuuta 2013.

¹⁴ COMP/M.6360 – *Nynas/Harburg*, komission päätös 2. syyskuuta 2013.

¹⁵ COMP/M.5984 – *Intel/McAfee*, päätös 26. tammikuuta 2011.

15. Komissio kehitti vuonna 2008 korjaustoimenpiteitä koskevaa käytäntöään tarkistamalla asiasta annettua tiedonantoa.¹⁶ Korjaustoimenpiteitä koskevassa tiedonannossa annetaan selkeät ohjeet luovutuskorjaustoimenpiteiden (esim. tytäryhtiön tai tuotantolaitoksen myynti kilpailijalle) suunnittelusta ja toteuttamisesta ja keskitytään korjaustoimenpiteen tuloksellisuuteen.

2.2. Yhteistyön ja lähentymisen edistäminen

16. Sulautuma-asetuksella on otettu käyttöön ”yhden luukun” tarkastelu niiden sulautumien osalta, joilla on EU:n laajuinen ulottuvuus. Tämä on ollut suuri menestys. Kuitenkin myös jäsenvaltioilla on tärkeä rooli EU:n sulautumien valvonnassa. Jotta järjestelmä, jolla sulautumia valvotaan kaikkialla EU:ssa, olisi toimiva, se edellyttää tehokasta työnjakoa, yhteistyötä ja lähentymistä komission ja 27 jäsenvaltion välillä, sillä sekä komissio että jäsenvaltiot valvovat sulautumia.
17. Komissio esitti julkisen kuulemisen jälkeen vuonna 2009 neuvostolle kertomuksen, jossa tarkasteltiin suppeasti tapausten jakamista komission ja jäsenvaltioiden kesken.¹⁷ Sidosryhmät totesivat julkisessa kuulemisessa, että EU:ssa sovellettavat erilaiset sulautumia koskevat säännöt ja käytännöt saattavat lisätä yritysten hallinnollista rasitusta ja johtaa tuloksettomaan sulautumien valvontaan, epäjohtomukaisiin tuloksiin ja kielteisiin vaikutuksiin sisämarkkinoilla.
18. Vaikka kansalliset kilpailuviranomaiset yleensä soveltavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklaa yhdessä kansallisen lainsäädäntönsä kanssa, sulautumien valvonta kuuluu kansallisella tasolla yksinomaan jäsenvaltion lainsäädännön piiriin. EU:n sulautuma-asetus on ollut tällä alalla mallina monille kansallisille oikeusjärjestelmille, mikä on johtanut siihen, että eri lainkäyttöalueiden säädökset ovat lähentyneet toisiaan, erityisesti aineellisoikeudellisen testin soveltamisen osalta.¹⁸ Lähentymistä on saavutettu aineellisoikeudellisissa ja toimivaltakysymyksissä kansallisten kilpailuviranomaisten ja komission lisääntyneen yhteistyön avulla sekä yksittäisissä tapauksissa että vuonna 2010 perustetun yrityskeskittymiä käsittelevän työryhmän kautta.¹⁹
19. Tästä edistyksestä huolimatta yhteistyötä ja lähentymistä voidaan lisätä, erityisesti kun on kyse aineellisoikeudellisten testien kehittämisestä ohjeasiakirjoja varten (kuten horisontaalisia ja ei-horisontaalisia sulautumia koskevat komission suuntaviivat) ja siitä, miten kilpailuviranomaiset ja tuomioistuimet soveltavat ja tulkitsevat niitä harjoittamansa laillisuusvalvonnan yhteydessä. Huomattavia poikkeamia ovat sellaiset kansalliset lait, joiden nojalla hallitus voi edelleen kumota kansallisten kilpailuviranomaisten kilpailusyiden pohjalta tekemän päätöksen ja hyväksyä kilpailunvastaisen sulautuman muiden julkista etua koskevien näkökohtien

¹⁶ Komission tiedonanto neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ja komission asetuksen (EY) N:o 802/2004 mukaan hyväksyttävistä korjaustoimenpiteistä (EUVL C 267, 22.10.2008, s. 1).

¹⁷ Komission tiedonanto neuvostolle, *Kertomus asetuksen (EY) N:o 139/2004 toiminnasta*, 18.6.2009, KOM(2009) 281 lopullinen, ja siihen liittyvä komission yksiköiden valmisteluasiakirja SEC(2009) 808 lopullinen/2.

¹⁸ Esimerkiksi Saksa korvasi vuonna 2013 aikaisemman määräävää asemaa koskevan testin sulautuma-asetuksen 2 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisella kilpailun olennaista estymistä koskevalla testillä.

¹⁹ Ks. EU:n yrityskeskittymiä käsittelevä työryhmä, EU:n kansallisten kilpailuviranomaisten yhteistyötä koskevat parhaat käytännöt yrityskeskittymien valvonnassa, 8. marraskuuta 2011.

perusteella.²⁰ Myös korjaustoimenpiteet ja menettelyt, kuten sulautumien käsittelyn aikarajat ja toimeenpanokieltoa koskevat säännöt, ovat usein erilaisia.

20. Tämän vuoksi komission ja kansallisten kilpailuviranomaisten välinen sekä kansallisten kilpailuviranomaisten keskinäinen lähentyminen on tärkeää, jotta voidaan luoda aidosti tasapuoliset toimintaedellytykset ja välttää epäjohtonmukaiset käytännöt.²¹ Kuten eräät kansalliset kilpailuviranomaiset ovat ehdottaneet, tähän voidaan päästä tiiviimmällä yhteistyöllä ja kokemusten jakamisella, käyttämällä kaikkia käytettävissä olevia välineitä ja foorumeita, esimerkiksi yrityskeskittymiä käsittelevää työryhmää, ja lisäämällä kansallisten kilpailuviranomaisten välistä yhteistyötä yksittäisissä tapauksissa.
21. Kansalliset kilpailuviranomaiset voivat välttää epäjohtonmukaiset käytännöt siirtämällä asian käsittelyn komissiolle. Jäljempänä 4.2.2 jaksossa käsitellään ehdotuksia, joilla pyritään uudistamaan sulautuma-asetuksen 22 artiklan mukaista asian käsittelyn siirtämistä komissiolle ilmoituksen tekemisen jälkeen. Niissä esitetään alustavaan tietoilmoitukseen perustuvan järjestelmän perustamista. Järjestelmän pitäisi helpottaa kansallisten kilpailuviranomaisten välistä käytännön yhteistyötä rajat ylittävissä ja useita lainkäyttöalueita koskevissa tapauksissa.
22. Vapaaehtoisesti jo saavutettu lähentyminen olisi säilytettävä, ja sitä olisi lisättävä edellä esitetyn mukaisesti. Lisäksi komission ja kansallisten viranomaisten olisi harkittava siirtymistä kohti järjestelmää, jossa kukin soveltaa samaa aineellisoikeudellista EU:n oikeutta, kuten on laita kilpailusääntöjen soveltamisen valvontaa koskevan kehyksen kohdalla.²² Tämä edellyttäisi kuitenkin nykyisen sulautumien valvontajärjestelmän kunnianhimoisempaa uudistamista Euroopan unionissa.

2.3. Päätelmät

23. Edellä oleva katsaus osoittaa, kuinka sulautuma-asetuksen uudistukset vuonna 2004 ja erityisesti kilpailun olennaista estymistä koskevan testin käyttöönotto ovat vahvistaneet sulautumien valvontaa EU:n tasolla. Pitkällä aikavälillä sulautuma-asetuksen mukaisesta järjestelmästä olisi kehitettävä todellinen ”eurooppalainen yrityskeskittymäalue”, jossa komission ja kansallisten viranomaisten tutkimiin sulautumiin sovellettaisiin yhtä sääntökokonaisuutta. Lyhyemmällä aikavälillä sulautuma-asetusta voidaan parantaa lähinnä kahdella tavalla tekemällä pienempiä muutoksia. Ensinnäkin komissio harkitsee vähemmistöosuuksien hankinnan tuomista EU:n sulautumien valvonnan piiriin. Toiseksi asian käsittelyn siirtoa voidaan virtaviivaistaa edelleen ottaen huomioon komission vuoden 2004 uudistuksesta saama kokemus.²³

²⁰ Vaikka tällainen väliintulo on yleensä harvinaista, maita, joissa on tällainen järjestelmä, ovat muun muassa Espanja, Italia, Ranska, Saksa ja Yhdistynyt kuningaskunta.

²¹ Ks. EU:n sulautuma-asetuksen johdanto-osan 14 kappale, jossa korostetaan yhteistyötä ja käsitellään asioiden käsittelypaikan siirtämistä ja toimivaltaa.

²² *A New Strategy for the Single Market at the Service of Europe's Economy and Society*, Mario Montin Euroopan komission puheenjohtajalle José Manuel Barrosolle laatima kertomus, 9. toukokuuta 2010. Ks. myös Ranskan kilpailuviranomaisen kertomus maan valtiovarainministeriölle: *Pour un contrôle plus simple, cohérent et stratégique en Europe*, 16. joulukuuta 2013.

²³ Tämä tarkastelu ei vaikuta sulautuma-asetukseen mahdollisesti tehtäviin muihin parannuksiin.

3. VÄHEMMISTÖOSUUKSIEN HANKINTA ILMAN MÄÄRÄYSVALTAA

3.1. Miksi komissio haluaa toimivallan tutkia vähemmistöosuuksia, joihin ei liity määräysvaltaa?

24. Tehokas ja tuloksellinen kilpailupolitiikka edellyttää asianmukaisia ja hyvin suunniteltuja välineitä, joilla voidaan puuttua kaikkiin kilpailuun ja näin ollen myös kuluttajiin kohdistuvan haitan aiheuttajiin. Sulautuma-asetusta sovelletaan sen nykymuodossa vain ”yrityskeskittymiin”. Yrityskeskittymästä on kyse silloin kun yksi tai useampi henkilö tai yritys hankkii määräysvallan yhdessä tai useammassa yrityksessä tai yrityksen osassa.
25. Komissio ei voi nykyisin tutkia sellaista vähemmistöosuuden hankintaa, johon ei liity määräysvallan hankintaa, eikä puuttua siihen. Komissio voikin puuttua sulautuman osapuolen olemassa olevaan vähemmistöosuuteen vain, kun kyse on nimenomaan määräysvallan hankkimisesta. Komissio voi tutkia asian esimerkiksi silloin, kun yritys, jossa yhdellä osapuolella on vähemmistöosuus, on sulautuman toisen osapuolen kilpailija. Jos vähemmistöosuus sen sijaan hankitaan komission tutkinnan jälkeen, komissiolla ei ole toimivaltaa tutkia siitä mahdollisesti aiheutuvia kilpailuongelmia, vaikka kyseiset vähemmistöosuudesta aiheutuvat ongelmat saattavat olla samantapaisia kuin ne, jotka aiheutuvat määräysvallan hankkimisesta.
26. Komission sekä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden viranomaisten kokemuksen samoin kuin taloustutkimuksen mukaan vähemmistöosuuden hankinta ilman määräysvaltaa saattaa joissain tapauksissa aiheuttaa haittaa kilpailulle ja näin ollen myös kuluttajille.
27. EU-maista Itävallan, Saksan ja Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset voivat tällä hetkellä tutkia vähemmistöosuuksien hankintoja.²⁴ Näissä kolmessa maassa kansalliset kilpailuviranomaiset ovat puuttuneet tällaisiin hankintoihin, jos niihin on liittynyt kilpailuongelmia. Myös monien EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden, kuten Kanadan, Yhdysvaltojen ja Japanin, viranomaisilla on toimivalta tutkia samantapaisia rakenteellisia yhteyksiä sulautumien valvontaa koskevien sääntöjensä nojalla.

3.1.1. *Haittaskenaariot*

28. Vähemmistöosuuden hankkimisesta voi aiheutua monenlaisia kilpailuongelmia. Nämä ongelmat perustuvat haittaskenaarioihin, jotka ovat samantapaisia kuin ne, joita sovelletaan määräysvallan hankintaan, ja niissä yleensä edellytetään, että liiketoimi johtaa markkinavoiman huomattavaan lisääntymiseen.²⁵
29. Vähemmistöosuuden hankkiminen kilpailijayrityksessä voi johtaa ei-koordinoituihin kilpailunvastaisiin vaikutuksiin, koska osakkuus voi lisätä hankinnan suorittavan yrityksen kannustimia ja mahdollisuuksia nostaa hintoja yksipuolisesti tai rajoittaa tuotantoa. Jos yritys saa taloudellista etua kilpailijansa voitoista, se saattaa päättää hyötyä kyseisten voittojen kasvusta, joka johtuu sen oman tuotannon vähentymisestä tai omien hintojen noususta. Tämä kilpailunvastainen vaikutus voi toteutua riippumatta siitä, onko vähemmistöosuus passiivinen (jolloin sillä ei ole

²⁴ Ks. kuulemisasiakirjan liite I.

²⁵ Ks. horisontaalisia sulautumia koskevien suuntaviivojen 8 kohta ja ei-horisontaalisia sulautumia koskevien suuntaviivojen 10 kohta.

vaikutusvaltaa kohdeyrityksen päätöksiin) vai aktiivinen (jolloin sillä on jonkin verran vaikutusvaltaa kohdeyrityksen päätöksiin).

30. Vähemmistöosuuden hankinta voi aiheuttaa kilpailuongelmia myös silloin, kun hankkiva yritys käyttää asemaansa rajoittaakseen kohdeyrityksen käytettävissä olevia kilpailustrategioita, heikentäen siten sen kilpailuvoimaa. Komission ja jäsenvaltioiden kokemuksen mukaan kilpailuongelmat ovat todennäköisemmin vakavia silloin, kun vähemmistöosuuteen liittyy jonkinasteista vaikutusvaltaa kohdeyrityksen päätöksiin, kuten jäljempänä kuvailluissa tapauksissa.
31. Asiassa *Siemens / VA Tech* oli kyse sekä taloudellista kannustinta koskevasta haittaskenaariosta että riskistä, joka syntyi, kun yrityksellä on vaikutusvaltaa ja äänivaltaa kilpailijayrityksessä.²⁶ Siemensillä oli jo ennestään vähemmistöosuus yrityksessä SMS Demag, joka oli yhden VA Techin tytäryhtiön kilpailija. Komission näkemys oli, että sulautuma johtaisi kilpailun vähenemiseen metallurgisten laitosten rakennusmarkkinoilla, koska vähemmistöosuus SMS Demagissa tuotti sekä taloudellisia kannustimia että tiedonsaantiin liittyviä oikeuksia.²⁷
32. Toinen esimerkki vähemmistöosuudesta, joka antaa hankkivalle yritykselle vaikutusvaltaa kohdeyrityksessä, on tapaus, jossa hankkiva yritys pystyy käyttämään vaikutusvaltaa tiettyjen päätösten lopputulokseen. Tällaiset päätökset voivat koskea merkittävien investointien hyväksymistä, pääoman hankkimista, liiketoiminnan tuote- tai maantieteellisen alan muuttamista sekä sulautumien ja yrityskauppojen toteuttamista.
33. Haittaskenaario oli keskeisessä osassa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten suorittamassa tutkinnassa, joka koski asiaa *Ryanair / Air Lingus*. Asiassa *Ryanair / Aer Lingus I* Ryanair oli hankkinut merkittävän vähemmistöosuuden kilpailijassaan Aer Lingusissa jo ennen kuin se ilmoitti komissiolle vuonna 2006 aikeestaan hankkia määräysvalta. Komissio kielsi yrityskaupan, koska se oli huolissaan siitä, että liiketoimi häittäisi kilpailua luomalla Ryanairille määräävän aseman tai vahvistamalla sitä useilla reiteillä.²⁸ Koska sillä ei ollut kuitenkaan toimivaltaa tutkia Ryanairin vähemmistöosuutta Aer Lingusissa, Yhdistyneen kuningaskunnan kilpailukomissio suoritti tutkinnan.²⁹
34. Haittaskenaario oli keskipisteessä myös asiassa *Toshiba/Westinghouse*³⁰, jossa komissio katsoi, että liiketoimi voisi mahdollisesti johtaa kilpailun häviämiseen ydinpolttoaineen kokoonpanojen markkinoilla. Komissio katsoi päätöksessään, että Toshiba voisi käyttää Westinghousen kilpailijayrityksessä, GNF:ssä, olevaa vähemmistöosuuttaan ja veto-oikeuksiaan estääkseen sitä laajentamasta toimintaansa aloille, joilla se kilpailisi Toshiba/Westinghousen kanssa.

²⁶ COMP/M.3653 – *Siemens / VA Tech*, komission päätös 13. heinäkuuta 2005.

²⁷ http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m3653_20050713_20600_en.pdf

²⁸ Asia COMP/M.4439 – *Ryanair / Aer Lingus I*, komission päätös 27. kesäkuuta 2007, yleinen tuomioistuin vahvistanut asiassa T-342/07, *Ryanair v. komissio*, tuomio 6.7.2010, Kok., s. II-3457. Ks. myös asia COMP/M.6663 – *Ryanair / Air Lingus III*, komission päätös 27. helmikuuta 2013, jossa komissio totesi, että Ryanairin toinen määräysvallan hankintaa Air Lingusissa koskeva aie ei soveltunut sisämarkkinoille.

²⁹ Loppukertomus, 28. elokuuta 2013, http://www.competition-commission.org.uk/assets/competition-commission/docs/2012/ryanair-aer-lingus/130828_ryanair_final_report.pdf. Ryanair valitti päätöksestä, mutta kilpailuasioden muutoksenhakutuomioistuin (Competition Appeal Tribunal) hylkäsi valituksen 7. maaliskuuta 2014.

³⁰ COMP/M.4153 – *Toshiba/Westinghouse*, komission päätös 19. syyskuuta 2006.

35. Kilpailijayrityksissä olevat vähemmistöosuudet voivat johtaa myös koordinoituihin kilpailunvastaisiin vaikutuksiin tarjoamalla markkinatoimijalle mahdollisuuksia ja kannustimia harjoittaa hiljaista tai näkyvää koordinoitua saadakseen kilpailutilanteessa saatavia voittoja suurempia voittoja.³¹ Vähemmistöosuuden hankinta voi lisätä läpinäkyvyyttä, sillä se tarjoaa hankkivalle yritykselle etuoikeutetun aseman saada tietoja kohdeyrityksen liiketoiminnasta. Se voi tällä tavoin lisätä mahdollisen vastatoimen uhan uskottavuutta ja vaikuttavuutta, jos kohdeyritys poikkeaa salaisesta yhteistoiminnasta.³²
36. Vähemmistöosuuksien ei-horisontaalinen hankinta, joka antaa myös merkittävän vaikutusvallan, voi aiheuttaa kilpailuongelmia, jotka liittyvät tuotantohyödykemarkkinoiden sulkemiseen. Markkinoiden sulkeminen voi joidenkin vähemmistöosuuksien yhteydessä olla vielä todennäköisempää kuin määräysvallan hankinnan yhteydessä, sillä vähemmistöosuuden hankkiva yritys ottaa huomioon vain osan, ei kaikkia, niistä voitoista, jotka kohdeyritys on menettänyt markkinoiden sulkemiseen perustuvan strategian seurauksena.
37. Tuotantohyödykemarkkinoiden sulkeminen oli ongelma asiassa *IPIC / MAN Ferrostaal*.³³ Komissio hyväksyi vuonna 2009 International Petroleum Investment Companyn (IPIC) aikeen ostaa MAN Ferrostaal, mutta asetti sille ehtoja. Komissio katsoi, että toimenpide aiheutti riskin markkinoiden sulkemisesta maailman ainoan melamiinituotannossa käytettävän avoimen teknologian osalta. Teknologian omisti Eurotecnica, yritys, jossa MAN Ferrostaalilla oli 30 prosentin osuus. Koska IPICillä oli jo määräysvalta AMI:ssä, joka on toinen kahdesta maailman tärkeimmästä melamiinituottajasta, se suostui luopumaan vähemmistöosuudestaan Eurotecnicassa minimoidakseen riskin AMI:n kilpailijoiden sulkemisesta markkinoilta.
38. Lisäksi julkisessa kuulemisessa ja tiedotusvälineiden viimeaikaisessa uutisoinnissa on tullut esille muita sellaisia vähemmistöosuuksien hankintoja sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla, joissa on hankittu osuus kilpailijayrityksestä tai hankkivaan yritykseen vertikaalisesti yhteydessä olevasta yrityksestä.³⁴
- 3.1.2. *SEUT-sopimuksen 101 ja 102 artikla eivät ehkä sovellu kilpailunvastaisten vähemmistöosuuksien käsittelyyn*
39. Komissio on tarkastellut, voitaisiinko SEUT-sopimuksen 101 ja 102 artiklassa olevia kilpailua rajoittavia sopimuksia ja määräävän aseman väärinkäyttöä koskevia kilpailusääntöjä käyttää estämään vähemmistöosuuksien kilpailunvastaisten hankinnat. Näiden artiklojen soveltaminen tässä tarkoituksessa on kuitenkin rajoitettua.

³¹ Ks. esimerkiksi asia COMP/M.1673 – *VEBA/VIAG*, komission päätös 13. kesäkuuta 2000.

³² Ks. myös kuulemisasiakirjan liite 1.

³³ COMP/M.5406 – *IPIC / MAN Ferrostaal*, komission päätös 13. maaliskuuta 2009.

³⁴ Ks. esimerkiksi vähemmistöosuudet, joita ovat viime aikoina hankkineet Telefónica (Telecom Italiassa), Air France (Alitaliassa), Intel (ASML:ssä, joka on puolijohdeteollisuudessa käytettävien litografijärjestelmien valmistaja), Marine Harvest (Grieg Seafoodissa) ja VW (Suzukissa). Esimerkkejä vertikaalisiin suhteisiin liittyvistä vähemmistöosuuksista ovat Nestlén 10 prosentin vähemmistöosuus Givaudanissa (joka myytiin vähän aika sitten) tai BMW:n 15 prosentin vähemmistöosuus SGL Carbonissa (Quandt/Klattenin perheen omistaman 29 prosentin osuuden lisäksi; kyseisellä perheellä on suuri omistusosuus autoja valmistavassa BMW:ssä). On selvää, että nämä esimerkit osoittavat ainoastaan sen, että kilpailijoiden ja vertikaalisesti yhteydessä olevien yritysten välillä toteutetaan vähemmistöosuuksien hankintoja, eikä tässä oteta kantaa siihen, ovatko ne aiheuttaneet kilpailuongelmia.

40. SEUT-sopimuksen 101 artiklan osalta ei ole selvää, muodostaisiko vähemmistöosuuden hankinta kaikissa tapauksissa ”sopimuksen”, jonka tarkoituksena on rajoittaa kilpailua tai josta seuraa, että kilpailu rajoittuu. Esimerkiksi kun osakkeita hankitaan useissa erissä pörssissä, voi olla vaikea väittää, että erilaiset ostosopimukset täyttävät SEUT-sopimuksen 101 artiklassa määrätyt arviointiperusteet. Sama pätee luultavasti yhtiöjärjestykseen, sillä sen tarkoituksena on yleensä määrittää yrityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmä sekä yrityksen ja sen osakkaiden välinen suhde. Jotta komissio voisi puuttua asiaan SEUT-sopimuksen 102 artiklan nojalla, vähemmistöosuuden hankkijalla olisi oltava määräävä asema ja hankinnassa olisi oltava kyse määräävän aseman väärinkäytöstä. Tilanteet, joissa komissio voi puuttua asiaan vähemmistöosuuksista aiheutuvan kilpailuhaitan estämiseksi, ovat siten melko harvinaisia.³⁵

41. Kuten edellä selostetaan, vähemmistöosuuksien hankinnasta aiheutuvaa haittaa koskevat skenaariot ovat samantapaisia kuin ne, jotka liittyvät määräysvallan hankintaan, ts. niissä tarkastellaan horisontaalisia, ei-koordinoituja ja vertikaalisia vaikutuksia.

3.2. Toimenpidevaihtoehdot ja ehdotetut toimenpiteet vähemmistöosuushankintojen tarkastelemiseksi

3.2.1. *Muoto ja vaihtoehdot – mitä periaatteita olisi sovellettava vähemmistöosuuksien valvontajärjestelmään EU:n tasolla?*

42. Valvontajärjestelmässä, jota sovelletaan vähemmistöosuuksien hankintaan ilman määräysvaltaa, olisi otettava huomioon seuraavat kolme periaatetta:

- ☐ sen avulla olisi voitava havaita sellaiset mahdollisesti kilpailunvastaiset vähemmistöosuuksien hankinnat, joihin ei liity määräysvaltaa;
- ☐ sen avulla olisi voitava välttää yrityksille, komissiolle ja kansallisille kilpailuviranomaisille aiheutuva tarpeeton ja suhteeton hallinnollinen rasitus; ja
- ☐ sen olisi sovellettava nykyisin sekä EU:n että kansallisella tasolla sovellettaviin sulautumien valvontajärjestelmiin.³⁶

43. Kuulemisasiakirjassa esitettiin kolme menettelyvaihtoehtoa vähemmistöosuuksien valvomiseksi:

- ☐ Ilmoitusjärjestelmä, jolla nykyinen sulautumien ennakoivalvonta ulotettaisiin tietyissä olosuhteissa sellaisten vähemmistöosuuksien hankintaan, joihin ei liity määräysvaltaa.
- ☐ Avoimuusjärjestelmä, joka edellyttäisi osapuolten toimittavan komissiolle tietoilmoituksen sellaisten vähemmistöosuuksien hankinnasta, joihin ei liity määräysvaltaa. Komissio voisi tietoilmoituksen pohjalta päättää, tutkiako hankintaa tarkemmin, jäsenvaltiot voisivat harkita siirtopyynnön tekemistä ja mahdolliset kantelijat voisivat esittää näkemyksensä.

³⁵ Ks. myös asia T-411/07, Aer Lingus v. komissio, tuomio 6.7.2010, Kok., s. II-3691, erityisesti 104 kohta, ja asia 6/72, Continental Can v. komissio, tuomio 21.2.1973, Kok., s. 216.

³⁶ Ks. sulautuma-asetuksen 1 artiklan 2 ja 3 kohta. Komissio ehdottaa, että samoja liikevaihdon raja-arvoja, joita tällä hetkellä sovelletaan määräysvallan hankintaan, sovellettaisiin myös niiden vähemmistöosuuksien hankintaan, joihin ei liity määräysvaltaa. Siirtojärjestelmää sovellettaisiin myös vähemmistöosuuksien hankintaan, jotta asian käsittely voidaan siirtää paremmin soveltuvalla viranomaiselle.

- Itsearviointijärjestelmä, jossa osapuolten ei tarvitsisi ilmoittaa niiden vähemmistöosuusien hankinnasta, joihin ei liity määräysvaltaa, ennen hankinnan toteuttamista. Komissio voisi kuitenkin aloittaa mahdollisesti ongelmallisten vähemmistöosuusien tutkimuksen omien markkinatietojensa tai kantelujen perusteella.
44. Komission toimivallan laajuus liittyy suoraan siihen, mikä menettely on asianmukainen ja riittävä. Esimerkiksi jos komissiolla on toimivalta kaikkien tietyn raja-arvon ylittävien vähemmistöosuushankintojen osalta, sulautumaa edeltävä ilmoitusjärjestelmä aiheuttaisi suuria rasitteita yrityksille, koska myös ongelmattomat liiketoimet kuuluisivat järjestelmän piiriin. Sen vuoksi saattaisi olla asianmukaisempaa antaa komissiolle tällainen toimivalta kaikkien tietyn raja-arvon ylittävien vähemmistöosuushankintojen osalta itsearviointijärjestelmässä, jossa komissio voisi vapaasti tutkia liiketoimia omasta aloitteestaan. Toisaalta ilmoitus- tai avoimuusjärjestelmästä aiheutuva hallinnollinen rasitus olisi paljon pienempi, jos komission toimivalta rajoittuisi vain mahdollisesti ongelmallisiin liiketoimiin. Menettelyjärjestelmän muodon ja toimivallan laajuuden välinen suhde tuli usein esiin julkisessa kuulemisessa annetuissa vastauksissa.
- 3.2.2. *Ehdotettu järjestelmä: kohdennettu avoimuusjärjestelmä*
45. Edellä olevan perusteella asianmukaisin järjestelmä vähemmistöosuushankintojen käsittelemiseksi saattaa olla vaihtoehtoinen kohdennettu avoimuusjärjestelmä. Komission mielestä tällainen järjestelmä olisi kolmen edellä esitetyn periaatteen mukainen. Näin mahdollisesti ongelmallisiin liiketoimiin voitaisiin puuttua jo alkuvaiheessa kartoittamalla liiketoimet, jotka aiheuttavat ”kilpailun kannalta merkittävän yhteyden”, ja varmistaa, että komissio voi tehokkaasti valvoa tällaisia liiketoimia, ilman täysimääräisen ilmoitusvelvollisuuden tarvetta.
46. Edellä käsiteltyjen haittaskenaarioiden valossa ”kilpailun kannalta merkittävä yhteys” syntyisi, kun hankkivan yrityksen ja kohdeyrityksen välillä on kilpailusuhde joko siksi, että ne toimivat samoilla markkinoilla tai aloilla tai vertikaalisesti toisiinsa liittyvillä markkinoilla. Periaatteessa järjestelmää sovellettaisiin ainoastaan silloin, kun vähemmistöosuus ja siihen liittyvät oikeudet antavat hankkivalle yritykselle mahdollisuuden vaikuttaa merkittävästi kohdeyrityksen liiketoimintaperiaatteisiin ja siten sen toimintaan markkinoilla tai antavat pääsyn kaupallisesti arkaluonteisiin tietoihin. Tietyn rajan yläpuolella osuus itsessään saattaisi kuitenkin muuttaa hankkivan yrityksen taloudellisia kannustimia siten, että tämä mukauttaisi omaa toimintaansa markkinoilla, riippumatta siitä, saako se merkittävästi vaikutusvaltaa kohdeyrityksen suhteen. Vain hankinnat, joilla on ”kilpailun kannalta merkittävä yhteys”, edellyttäisivät tietoilmoituksen tekemistä komissiolle.
47. Osapuolten oikeusvarmuuden vuoksi ainoastaan liiketoimi, joka täyttää seuraavat kumulatiiviset kriteerit, kuuluisi ”kilpailun kannalta merkittävää yhteyttä” koskevan määritelmän piiriin:
- vähemmistöosuuden hankkiminen kilpailijayrityksestä tai vertikaalisesti yhteydessä olevasta yrityksestä (ts. hankkivan yrityksen ja kohdeyrityksen välillä on oltava kilpailusuhde); ja

- kilpailuyhteys katsottaisiin merkittäväksi, jos hankittu osuus on 1) noin 20 prosenttia³⁷ tai 2) 5 prosentin ja noin 20 prosentin välillä mutta siihen liittyy lisätekijöitä, kuten oikeudet, joiden perusteella hankkivalla yrityksellä on itse asiassa määrävähemmistö³⁸, paikka hallituksessa tai pääsy kohdeyrityksen kaupallisesti arkaluonteisiin tietoihin.
48. Osapuolten olisi arvioitava itse, luoko liiketoimi kilpailun kannalta merkittävän yhteyden, ja jos näin on, niiden on toimitettava tietoilmoitus. Jos tietoilmoitus toimitetaan, komissio päättäisi, tutkiiko se liiketoimen, ja jäsenvaltiot päättäisivät, esittävätkö ne siirtopyynnön.
- 3.2.3. *Menettelyä koskevat tiedot*
49. Kohdennetussa avoimuusjärjestelmässä yrityksen olisi toimitettava komissiolle tietoilmoitus, jos se aikoo hankkia vähemmistöosuuden, jolla on kilpailun kannalta merkittävä yhteys. Tietoilmoitukseen sisältyisi tietoja osapuolista ja niiden liikevaihdosta, osuuden suuruudesta ennen liiketoimea ja sen jälkeen sekä vähemmistöosuuteen liittyvistä oikeuksista, vähäisiä tietoja markkinaosuudesta ja kuvaus liiketoimesta. Kuten edellä todetaan, tietoilmoituksen perusteella komissio päättää, onko liiketoimen tarkempi tutkinta tarpeen, ja jäsenvaltiot voivat päättää, esittävätkö ne siirtopyynnön. Osapuolten olisi toimitettava täydellinen ilmoitus vain, jos komissio päättäisi aloittaa tutkimuksen, ja komissio tekisi päätöksen vain, jos se olisi aloittanut tutkimuksen. Osapuolten oikeusvarmuuden vuoksi niiden olisi voitava tehdä täydellinen ilmoitus myös vapaaehtoisesti.
50. Komissio voisi harkita myös tietoilmoituksen toimittamisen jälkeen sovellettavaa odotusaikaa, jolloin osapuolet eivät voisi saattaa liiketoimea päätökseen ja jäsenvaltioiden olisi päätettävä, tekevätkö ne siirtopyynnön. Odotusaika voisi kestää esimerkiksi 15 työpäivää. Tällöin odotusaika olisi yhdenmukainen 9 artiklassa säädetyn määräajan kanssa. Kyseistä määräaikaa sovelletaan jäsenvaltion siirtopyynnön esittämiseen täydellisen ilmoituksen jälkeen. Järjestelmä varmistaisi, että jäsenvaltioiden käsiteltäväksi siirrettyjä liiketoimia ei ole vielä pantu täytäntöön ja että jäsenvaltiot voivat käsitellä ne tavanomaisessa menettelyssään. Näin siksi, että jäsenvaltioiden viranomaiset saattaisivat soveltaa toimenpidekieltoa eivätkä ehkä pystyisi käsittelemään jo toteutettuja liiketoimia. Siirtojärjestelmällä olisi yleisesti varmistettava, että kansallisten sulautumajärjestelmien tarjoama suoja, jonka piiriin kuuluvat jo nyt sellaiset vähemmistöosuudet, joihin ei liity määräysvaltaa, säilyy ja että täytäntöönpanovajeet vältetään.
51. Myös komissio voisi tutkia liiketoimen tietyn ajan kuluessa tietoilmoituksen toimittamisen jälkeen riippumatta siitä, onko se jo toteutettu. Tämä aika voisi olla 4–6 kuukautta, ja sen aikana elinkeinoelämän edustajat voivat esittää kanteluja. Se

³⁷ Yhdistyneen kuningaskunnan kilpailuvirasto OFT on asettanut rajaksi 15 prosenttia, jonka ylittyessä se saattaa tutkia minkä tahansa tapauksen (ks. OFT, *Mergers – Jurisdictional and procedural guidance*, 3.20 kohta). Tämä voisi muodostaa selkeän rajan, jonka ylittyessä osuudella katsottaisiin olevan ”kilpailun kannalta merkittävä yhteys”.

³⁸ Yhdistyneen kuningaskunnan asia BSKyB/ITV (2007) tarjoaa hyvän esimerkin määrävähemmistön muodostavasta vähemmistöosuudesta (joka ei riitä tosiasialliseen määräysvalttaan). Asiassa katsottiin, että 17,9 prosentin osuus riittää antamaan BSKyB:lle merkittävästi vaikutusvaltaa ITV:hen nähden, koska BSKyB pystyi sen johdosta vaikuttamaan ITV:n strategiseen päätöksentekoon. Asia hyväksyttiin ehdolla, että osuus supistetaan 7,5 prosenttiin.

vähentäisi myös riskiä siitä, että komissio aloittaa tutkinnan varovaisuussyistä alkuvaiheen odotusaikana.

52. Jos komissio aloittaa jo (täysin tai osittain) toteutetun liiketoimen tutkinnan, sen olisi voitava päättää väliaikaisista toimenpiteistä sulautuma-asetuksen 6 ja 8 artiklan mukaisen päätöksen vaikuttavuuden varmistamiseksi. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi omaisuuserien erillisenä pitämistä koskevan määräyksen muodossa.³⁹

3.2.4. *Sulautuma-asetuksen mukaisen arvioinnin laajuus ja suhde SEUT-sopimuksen 101 artiklaan*

53. Sopimuksia, jotka vähemmistöosuuden hankkiva yritys tekee kohdeyrityksen kanssa, arvioidaan edelleen SEUT-sopimuksen 101 ja 102 artiklan nojalla, ellei kyse ole liitännäisrajoituksista. Vain liitännäisrajoitusten, ts. rajoitusten, jotka suoraan koskevat osuuden hankinnan toteuttamista ja ovat toteuttamisen kannalta välttämättömiä⁴⁰, katsotaan kuuluvan hyväksyvän päätöksen piiriin, eivätkä ne siksi kuulu 101 ja 102 artiklan soveltamisalaan.

54. Vähemmistöosuuden hankkijan ja kohdeyrityksen väliset sopimukset otettaisiin kuitenkin huomioon, kun liiketoimia arvioidaan aineellisoikeudellisesti sulautumien valvontasääntöjen perusteella. Tämä johtuu siitä, että ne ovat tärkeitä nykyisten ja tulevien markkinaolosuhteiden kannalta (esimerkiksi jos on tehty pitkäaikaisia sopimuksia), jotka komissio ottaa huomioon osana aineellisoikeudellista arviointia.⁴¹

3.3. Vähemmistöosuuksien tarkastelua koskevat päätelmät

55. Komissiolla ei tällä hetkellä ole riittäviä välineitä tarkastella kilpailunvastaisia vähemmistöosuuksien hankintoja. Kohdennettu avoimuusjärjestelmä näyttää sopivan hyvin tällaisten liiketoimien kartoittamiseen ja niistä kuluttajille aiheutuvan haitan estämiseen. Järjestelmä olisi 42 kohdassa esitettyjen kolmen periaatteen mukainen.
56. Ensinnäkin mahdolliset haitalliset liiketoimet tulisivat todennäköisesti komission ja jäsenvaltioiden tietoon, toisin kuin harmittomat liiketoimet, esimerkiksi sellaiset, jotka toteutetaan ainoastaan sijoitusmielessä.
57. Toiseksi kohdennettu avoimuusjärjestelmä rajoittaisi yritysten hallinnollista rasitusta, koska komissio tarvitsisi tiedot vain joistain tapauksista eli niistä, joilla on kilpailun kannalta merkittävä yhteys. Osapuolten olisi annettava näistä liiketoimista komissiolle toimitettavalla tietoilmoituksella vain joitain tietoja. Sen jälkeen komissio voisi päättää, olisiko pyydettyä täydellinen ilmoitus.
58. Kohdennetun avoimuusjärjestelmän olisi sovellettava nykyisiin EU:n ja kansallisella tasolla oleviin sulautumien valvontajärjestelmiin. Tietoilmoitus lähetettäisiin jäsenvaltioille, jotta ne saisivat tiedon vähemmistöosuuksien hankinnasta ja voisivat tehdä asian käsittelypaikkaa koskevan siirtopyynnön tuossa vaiheessa. Sen sijaan

³⁹ Velvollisuus pitää omaisuuserät erillisinä tarkoittaisi kyseisten erien pitämistä erillään muusta omaisuudesta, erillisinä pidettyjä omaisuuseriä hallinnoivan toimitsijan nimittämistä jne. Tässä noudatettaisiin samantapaista käytäntöä, jota tällä hetkellä sovelletaan luovutusta koskeviin sitoumuksiin luovutusjakson aikana, tai sulautuma-asetuksen 7 artiklan 3 kohdan mukaisia edellytyksiä ja velvollisuuksia.

⁴⁰ Tämä pätee vähemmistöosuuksiin soveltamalla niihin sulautuma-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan 2 alakohtaa, 8 artiklan 1 kohdan 2 alakohtaa ja 8 artiklan 2 kohdan 3 alakohtaa.

⁴¹ Ks. esimerkiksi asia COMP/M.6541 – Glencore/Xstrata, 26 kohta.

itsearviointijärjestelmää olisi vaikeampi sovittaa jäsenvaltioiden järjestelmiin, koska olisi epävarmaa, tutkisiko komissio liiketoimen.

4. ASIAN KÄSITTELYPAIKAN SIIRTÄMINEN

4.1. Käsittelypaikan siirtämisen tavoitteet ja pääperiaatteet

59. Sulautuma-asetuksella otettiin käyttöön ”yhden luukun” järjestelmä, jossa pelkästään komissio tutkii yrityskeskittymät, joilla on EU:n laajuinen ulottuvuus (määritelty 1 artiklassa vahvistetuilla liikevaihtorajoilla). Näin vältetään moninkertaiset tutkintamenettelyt jäsenvaltioiden tasolla. Vaikka liikevaihdon raja-arvoja käytetään määrittämään, onko sulautumalla todennäköisesti unionin laajuinen tai rajat ylittävä ulottuvuus, asian käsittely voidaan sulautuma-asetuksen perusteella siirtää myös komissiolta yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle ja päin vastoin. Tämä mekanismi, jota tehostettiin vuoden 2004 uudistuksella, mahdollistaa sen, että asian tutkii siihen paremmin soveltuva viranomainen, jos asiaa ei ole jo ohjattu kyseiselle viranomaiselle soveltamalla liikevaihdon raja-arvoja sekä ennen liiketoimesta ilmoittamista toimivaltaiselle viranomaiselle että sen jälkeen.
60. Edellä mainitussa neuvostolle vuonna 2009 esitetyssä kertomuksessa todettiin, että sulautuma-asetuksessa vahvistetut asian käsittelypaikan siirtämiseen sovellettavat liikevaihdon raja-arvot ja säännöt toimivat kokonaisuudessaan hyvin. Parantamisen varaa oli kuitenkin yhä, sillä huomattava osa tapauksista tutkittiin edelleen vähintään kolmessa jäsenvaltiossa (240 tapausta vuonna 2007).
61. Asian käsittelypaikan siirtojärjestelmää voitaisiin parantaa niin, että liikevaihtotestien tuloksista voidaan tarvittaessa poiketa. Erityisesti parannettavaa löytyy, kun on kyse asian käsittelyn siirtämisestä jäsenvaltioilta komissiolle sekä ennen ilmoituksen tekemistä että sen jälkeen.
62. Kokemus onkin osoittanut, että nykyinen järjestelmä, jossa ilmoituksen tekijät voivat 4 artiklan 5 kohdan nojalla pyytää ennen ilmoituksen tekemistä asian käsittelyn siirtämistä jäsenvaltioilta komissiolle, on usein monimutkainen ja aikaa vievä.⁴² Tähän on syynä se, että ensin on esitettävä perusteltu lausunto, jossa pyydetään siirtämistä, ja sitten on tehtävä ilmoitus, kun siirtopyyntö on hyväksytty. Tästä syystä osapuolet ovat saattaneet jättää siirtopyynnön tekemättä joissain tapauksissa, jotka olisivat voineet soveltua komission käsiteltäviksi. Tämän vuoksi komissio ehdottaa 4 artiklan 5 kohdan mukaisten siirtojen yksinkertaistamista niin, että nykyisestä kaksivaiheisesta menettelystä luovutaan.
63. Lisäksi nykyiset säännöt, jotka koskevat 22 artiklan mukaista asian käsittelyn siirtämistä jäsenvaltioilta komissiolle ilmoituksen tekemisen jälkeen, antavat komissiolle toimivallan vain niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat esittäneet siirtopyynnön tai yhtyneet siihen. Tämä on eräissä tapauksissa johtanut komission ja kansallisten kilpailuviranomaisten päällekkäisiin tutkimuksiin vastoin yhden luukun periaatetta.⁴³ Tämän vuoksi komissio ehdottaa, että 22 artiklan mukaisia siirtoja yksinkertaistetaan niin, että komissiolle annetaan ETA:n laajuinen toimivalta sille siirretyissä asioissa. Tämä edistää yhden luukun periaatteen soveltamista.

⁴² Ks. esim. vuoden 2009 kertomuksen 19 kohta.

⁴³ Esimerkiksi COMP/M.5828 – *Procter & Gamble / Sara Lee*, komission päätös 17. kesäkuuta 2010.

4.2. Asian siirtämistä koskevat toimenpide-ehdotukset

64. Asian käsittelyn siirtämisjärjestelmää koskevien muutosehdotusten tavoitteena on helpottaa käsittelypaikan siirtämistä, jotta järjestelmä olisi kokonaisuutena tarkasteltuna tuloksellisempi, kuitenkin muuttamatta järjestelmän piirteitä perusteellisesti.

4.2.1. Sulautuma-asetuksen 4 artiklan 5 kohta: asian käsittelyn siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä jäsenvaltioilta komissiolle

65. Koska vuoden 2004 jälkeen on ollut varsin vähän tapauksia, joissa jäsenvaltio on vastustanut 4 artiklan 5 kohdan mukaista siirtopyyntöä⁴⁴, komissio ehdottaa, että nykyisestä kaksivaiheisesta menettelystä (perusteltu lausunto ja sitä seuraava ilmoitus) luovutaan. Tämä muutos nopeuttaisi ja tehostaisi 4 artiklan 5 kohdan mukaisia siirtoja, mutta säilyttäisi jäsenvaltioiden mahdollisuuden vastustaa pyyntöä niissä harvoissa tapauksissa, joissa ne katsovat sen tarpeelliseksi.

66. Osapuolet ilmoittaisivat liiketoimesta suoraan komissiolle. Komissio lähettäisi heti sen jälkeen ilmoituksen jäsenvaltioille, jotta ne jäsenvaltiot, joilla on toimivalta tutkia liiketoimi kansallisen lain nojalla, voivat 15 työpäivän kuluessa ilmoittaa vastustavansa siirtoa. Ellei toimivaltainen jäsenvaltio vastusta pyyntöä, komissiolla olisi toimivalta tutkia liiketoimi kokonaisuudessaan.

67. Siinä tapauksessa, että vähintään yksi toimivaltainen jäsenvaltio vastustaa komission toimivaltaa, komissio luopuisi toimivallasta kokonaisuudessaan ja jäsenvaltioilla säilyisi toimivalta. Komissiolla ei tällöin olisi harkintavaltaa, vaan se antaisi päätöksen, jossa todettaisiin, että sillä ei ole enää toimivaltaa. Tämän jälkeen olisi osapuolten asia määrittää, missä jäsenvaltioissa niiden on tehtävä ilmoitus.

68. Komissio ehdottaa jäsenvaltioiden ja komission välisen tietojenvaihdon helpottamiseksi, että se lähettäisi osapuolten alustavan tiedotteen tai asian siirtopyynnön jäsenvaltioille ilmoittaakseen niille liiketoimesta ilmoitusta edeltävän yhteydenpidon aikana.

4.2.2. Sulautuma-asetuksen 22 artikla: asian käsittelyn siirtäminen ilmoituksen tekemisen jälkeen jäsenvaltioilta komissiolle

1. Sulautuma-asetuksen 22 artiklan mukaista menettelyä ehdotetaan muutettavan seuraavasti:

- Yksi tai useampi jäsenvaltio, jolla on toimivalta tarkastella liiketoimea kansallisen lainsäädäntönsä nojalla, voisi pyytää asian käsittelyn siirtämistä komissiolle 15 työpäivän kuluessa päivästä, jolloin asiasta ilmoitettiin jäsenvaltioille (tai asia saatettiin niiden tietoon).⁴⁵
- Komissio voisi päättää, hyväksyykö se siirtopyynnön. Se voisi esimerkiksi sulautuma-asetuksen 22 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti olla hyväksymättä pyyntöä, jos liiketoimella ei ole rajat ylittäviä vaikutuksia. Jos komissio päättäisi hyväksyä siirtopyynnön, sillä olisi toimivalta koko ETA:ssa.

⁴⁴ Vuodesta 2004 alkaen niiden siirtojen määrä, joita jokin jäsenvaltio on vastustanut, on vain kuusi, kun 4 artiklan 5 kohdan mukaisia pyyntöjä on tehty yhteensä 261.

⁴⁵ Toisin kuin nykyisessä järjestelmässä vain ne jäsenvaltiot, joilla on toimivalta tarkastella liiketoimea kansallisen lainsäädäntönsä nojalla, voisivat pyytää siirtoa.

- Jos kuitenkin yksi tai useampi toimivaltainen jäsenvaltio vastustaisi siirtämistä, komissio luopuisi toimivallasta koko ETA:n osalta ja jäsenvaltiot säilyttäisivät toimivaltansa. Jäsenvaltion ei tarvitsisi perustella siirron vastustamista.
70. Jotta edellä esitetty ehdotus toimisi, on ratkaistava kaksi ongelmaa. Ensinnäkin ajoitusta koskeva ongelma voi tulla ajankohtaiseksi silloin, kun siirtopyyntö tehdään toisen jäsenvaltion jo hyväksyttyä liiketoimen omalla alueellaan. Tässä tapauksessa komission toimivalta ei voisi enää ulottua koko ETA:an. Toinen ongelma on, että muilla jäsenvaltioilla ei ehkä olisi tarpeeksi tietoa varmistaakseen, ovatko ne toimivaltaisia ja onko niillä oikeus vastustaa siirtoa, tai jos ne ovat toimivaltaisia, päättääkseen siirron mahdollisesta vastustamisesta, sillä voi olla, että ne eivät ole vielä saaneet ilmoitusta.
  71. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi mahdollisimman kattavasti komissio ehdottaa, että kun on kyse monta lainkäyttöaluetta koskevista tai rajat ylittävistä asioista tai asioista, jotka koskevat kansallisia markkinoita laajempia markkinoita, kansalliset kilpailuviranomaiset lähettävät alustavan tietoilmoituksen mahdollisimman pian sen jälkeen kun jäsenvaltio on vastaanottanut ilmoituksen tai saanut muulla tavoin tiedon liiketoimesta. Kansallinen kilpailuviranomainen ilmoittaisi tietoilmoituksessa, harkitseeko se siirtopyynnön esittämistä. Tässä tapauksessa tietoilmoitus lykkäisi kaikkien niiden jäsenvaltioiden kansallisia määräaikoja, jotka myös tutkivat asiaa. Vaihtoehtoisesti, jos komissio itse katsoo, että se olisi paremmin soveltuva viranomainen tutkimaan asian, se kehottaisi jäsenvaltiota esittämään 22 artiklan 5 kohdan mukaisen siirtopyynnön. Myös tällainen kehoitus lykkäisi kaikkia kansallisia määräaikoja.
  72. Tällainen menettelyratkaisu vähentäisi riskiä siitä, että kansallinen kilpailuviranomainen esittäisi komissiolle siirtopyynnön silloin, kun toinen kansallinen kilpailuviranomainen on jo tehnyt liiketoimen hyväksyvän päätöksen. Siinä epätodennäköisessä tapauksessa, että jäsenvaltio on tehnyt hyväksyvän päätöksen ennen kuin siirtopyyntö tehdään, liiketoimen hyväksyvä päätös jäisi voimaan ja vain jäljellä olevat jäsenvaltiot siirtäisivät asian käsittelyyn.
  73. Tietoilmoituksen lähettäminen myös helpottaisi kaikkien tutkintaprosessiin osallistuvien virastojen välistä yhteistyötä ja koordinointia ja edistäisi lähentymistä, vaikka asian käsittelyä ei siirrettäisikään komissiolle.
  - 4.2.3. *Sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 kohta: asian käsittelyn siirtäminen ennen ilmoituksen tekemistä komissiolta jäsenvaltiolle*
  74. Komissio ehdottaa niiden aineellisoikeudellisten raja-arvojen selventämistä, joita sovelletaan 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti ennen ilmoituksen toimittamista tehtäviin siirtoihin komissiolta jäsenvaltiolle.
  75. Tämän säännöksen käytön edistämiseksi komissio ehdottaa, että 4 artiklan 4 kohdassa olevaa aineellisoikeudellista vaatimusta mukautetaan niin, että osapuolten ei enää tarvitse väittää, että ”*liiketoimi saattaa vaikuttaa merkittävästi kilpailuun ... markkinoilla*”, jotta asian käsittely voidaan siirtää. Riittäisi, että liiketoimen pääasiallinen vaikutus kohdistuu todennäköisesti kyseisen jäsenvaltion erillisiin markkinoihin. Sulautuma-asetuksen 4 artiklan 4 kohdan mukaisten pyyntöjen määrä saattaa kasvaa, kun ”itseään vastaan todistamiseksi” katsottu vaatimus poistuu.

5. MUUTA

76. Komissio katsoo, että sulautuma-asetuksen muitakin säännöksiä on mahdollista vielä parantaa ja virtaviivaistaa, erityisesti menettelyjen yksinkertaistamiseksi. Komissio on aina pyrkinyt pitämään sulautumien valvonnasta yrityksille aiheutuvan hallinnollisen rasituksen mahdollisimman pienenä. Komissio otti joulukuussa 2013 merkittävän askeleen kohti tehokkaampaa sulautumien valvontaa EU:ssa hyväksymällä yksinkertaistamispaketin mutta muuttamatta itse sulautuma-asetusta.⁴⁶ Toimenpidepaketin johdosta ongelmattomille sulautumille tarkoitetussa yksinkertaistetussa menettelyssä käsitellään huomattavasti enemmän yrityskeskittyviä. Lisäksi kaikkia lomakkeita, jotka ilmoituksen tekevien osapuolten on toimitettava komissiolle, yksinkertaistettiin. Näin vaadittu tietomäärä väheni huomattavasti.
77. EU:n sulautumamenettelyjen virtaviivaistaminen ja yksinkertaistaminen vuoden 2013 yksinkertaistamispaketin saavutuksia pidemmälle ja sulautuma-asetuksen tiettyjen säännösten parantaminen edellyttävät itse asetuksen muuttamista. Näitä ehdotuksia käsitellään tarkemmin tämän valkoisen kirjan ohessa julkaistavassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa, mutta tässä yhteydessä kannattaa mainita kaksi seikkaa.
- Sulautuma-asetusta voitaisiin muuttaa niin, että kaiken itsenäiselle taloudelliselle yksikölle kuuluvan toiminnan hoitava yhteisyritys, joka sijaitsee ja toimii kokonaan ETA:n ulkopuolella (ja jolla ei olisi vaikutusta ETA:n markkinoilla), jäisi asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Sen vuoksi tällaisia yhteisyrityksiä ei tarvitsisi ilmoittaa komissiolle, vaikka 1 artiklan mukaiset liikevaihtorajat ylittyisivätkin.
  - Jotta sulautumamenettelyjä voitaisiin vieläkin yksinkertaistaa, komissiolle voitaisiin antaa toimivalta vapauttaa ilmoitusvelvollisuudesta tietyntyyliset liiketoimet, jotka eivät yleensä aiheuta kilpailuongelmia (kuten liiketoimet, joihin ei liity sulautuman osapuolten välisiä horisontaalisia tai vertikaalisia suhteita ja jotka nykyisin käsitellään yksinkertaistetussa menettelyssä). Näihin tapauksiin voitaisiin soveltaa edellä kuvatun kohdennetun avoimuusjärjestelmän tapaista menettelyä, jossa on tarkoitus käsitellä niiden vähemmistöosuusien hankintoja, joihin ei liity määräysvaltaa.

6. PÄÄTELMÄT

78. Vuonna 2004 annettu tarkistettu sulautuma-asetus tarjoaa vakaat puitteet kilpailun ja kuluttajien suojelemiseksi tehokkaasti sulautumien ja yrityskauppojen kilpailunvastaisilta vaikutuksilta sisämarkkinoilla. Puitteet tarjoavat tällaisen suojan samalla kun suurin osa ongelmattomista liiketoimista voidaan käsitellä nopeasti. Kilpailun olennaista estymistä koskevan testin käyttöönotto vuonna 2004 antoi komissiolle mahdollisuuden tarkastella myös sellaisten liiketoimien ei-koordinoituja vaikutuksia, joissa sulautuman tuloksena syntyvä yritys ei saisi määräävää asemaa.

⁴⁶

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 1269/2013, annettu 5 päivänä joulukuuta 2013 (EUVL L 336, 14.12.2013, s. 1), ja komission tiedonanto yksinkertaistetusta menettelystä tiettyjen keskittyvien käsittelemiseksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 nojalla (EUVL C 366, 14.12.2013, s. 5, oikaisu: EUVL C 11, 15.1.2014, s. 6).

Asioiden käsittelypaikan siirtojärjestelmän parannukset ovat edistäneet merkittävästi asioiden ohjaamista niiden käsittelyyn paremmin soveltuvalle viranomaiselle.

79. Kuten edellä todetaan, EU:n sulautumien valvontaa on mahdollista parantaa edelleen.⁴⁷ Tässä valkoisessa kirjassa ehdotetaan, että komission toimivalta ulotetaan niiden mahdollisesti kilpailunvastaisten vaikutusten tarkasteluun, jotka aiheutuvat vähemmistöosuuksien hankkimisesta ilman määräysvaltaa, käyttäen kohdennettua ja oikeasuhteista avoimuusjärjestelmää. Lisäksi ehdotetaan asioiden käsittelyn siirtoa koskevan järjestelmän tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämistä yksinkertaistamalla 4 artiklan 5 kohdan mukaista menettelyä ja muuttamalla 22 artiklaa niin, että se parantaa yhden luukun periaatteen soveltamista.

Komissio pyytää kommentteja tästä valkoisesta kirjasta. Komissio haluaisi saada kommentteja erityisesti valkoisessa kirjassa ja sen ohessa julkaistavassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa esitetyistä ehdotuksista ja kysymyksistä. Kommentit voi lähettää perjantaihin 3. lokakuuta 2014 mennessä joko sähköpostitse osoitteeseen

comp-merger-registry@ec.europa.eu

tai postitse osoitteeseen

European Commission

Directorate-General for Competition, Unit A-2

White Paper "Towards more effective EU merger control"

1049 Brussels

Kilpailun pääosaston tavanomaisena käytäntönä on julkaista julkisessa kuulemisessa saamansa kannanotot. On kuitenkin mahdollista pyytää, että kannanotot käsitellään kokonaan tai osittain luottamuksellisina. Tässä tapauksessa on selvästi merkittävä kannanoton etusivulle, että sitä ei saa julkaista, ja toimitettava kilpailun pääosastolle ei-luottamuksellinen versio julkaisemista varten.

⁴⁷

Tämän valkoisen kirjan soveltamisala ei vaikuta EU:n yrityskeskittymien valvontaa koskevien muiden tärkeiden seikkojen arviointiin komissiossa. Komissio harkitsee, mitkä aiheet sopisivat yrityskeskittymien valvontaan liittyvien komission käytäntöjen jälkiarviointiin.